

Zaaknummer: 0000483218
Onderwerp: Kadernota 2024 OD NHN
Datum raadsvergadering: *Invullen door de griffie*
Agendapunt: *Invullen door de griffie*

Portefeuillehouder: N. Langedijk
Programma begroting: Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Publiekssamenvatting

Jaarlijks zenden de verbonden partijen een kadernota aan de gemeenten, zo ook de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (hierna OD NHN). In de kadernota staan plannen voor 2024. De gemeenteraad wordt een zienswijze gevraagd. Na verwerking van die zienswijzen maakt de OD NHN haar begroting voor 2024

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. de volgende zienswijze af te geven ten aanzien van de kadernota 2024 van de OD NHN:
 - a. in te stemmen met de uitbreiding van de bestaande formatie met 3 FTE en daarbij behorende salariskosten voor de behandeling van verzoeken inzake de Wet open overheid, echter te verzoeken deze te monitoren en separaat te verantwoorden in de periodieke uitvoeringsrapportage(s) alsmede in de jaarstukken;
 - b. niet in te stemmen met de voorgestelde jaarlijkse verhoging van €406.000,- voor de afhandeling van Woo-verzoeken en te verzoeken dit bedrag aan te passen naar het bedrag dat voor 3 FTE nodig is;
 - c. niet in te stemmen met de voorgestelde indexatie(percentage) van 7,26% en te verzoeken het percentage dat door de Regietafel gecommuniceerd is (7,1%) aan te houden.
2. het college te verzoeken deze zienswijze aan het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord kenbaar te maken.

Inleiding

In 2018 is door de gemeenteraden besloten om gemeenschappelijke regelingen, waarvoor een openbaar lichaam is ingesteld, te verzoeken om vanaf 1 januari 2019 jaarlijks en uiterlijk 15 december de kadernota aan te bieden aan de gemeenten, waarbij de raden een zienswijze kunnen afgeven. In de kadernota 2024 wordt op hoofdlijnen aangegeven wat de speerpunten en vernieuwingen zijn voor het jaar 2024. Deze kunnen worden verwerkt in de begroting 2024.

De OD NHN blijft er net als voorgaande jaren naar streven om ontwikkelingen zoveel mogelijk binnen de eigen middelen en reserve op te vangen maar ziet zich genooddaakt om bij de deelnemers aan te kloppen voor een aanvullende bijdrage. Naast een indexatie van de jaarlijkse bijdrage wordt structureel € 406.000,- gevraagd vanwege toename van verzoeken in het kader van de Wet open overheid (Woo).

Voor Dijk en Waard zou dit jaarlijks €17.677,- bedragen. Onderstaand worden deze en andere ontwikkelingen verder geduid en zo nodig voorzien van een voorgestelde zienswijze.

Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is een aantal keren uitgesteld en staat nu gepland op 1 juli 2023, zodat het jaar 2024 naar verwachting het eerste volledige jaar zal zijn waarbij zal worden gewerkt conform deze wet. De OD NHN geeft in de kadernota aan dat de wet op veel punten zal leiden tot een andere werkwijze. Daarbij wordt verandering en toename van de inzet verwacht. De OD NHN geeft hierbij aan dat de werkelijke impact afhankelijk is van diverse factoren. Bijvoorbeeld de wijze waarop deelnemers zullen omgaan met toegenomen afwegingsruimte, de verschuiving van de inzet naar de voorkant in procedures, mogelijke heffing van leges en de invoering van het Digitaal Stelsel omgevingswet.

In aanvulling hierop wordt aangegeven dat de financiële uitwerking van de Omgevingswet nog niet is uitgekristalliseerd en de eerste inzichten hiervan aan het eind van 2023 worden verwacht. Voor 2024 wordt om deze reden een PM-post opgenomen. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat eerder door de OD NHN is aangegeven dat de overgang naar de werkwijze conform Omgevingswet budgetneutraal zal plaatsvinden. Het is dan ook zaak om deze ontwikkelingen scherp in de gaten te houden.

Met de komst van de Omgevingswet worden gemeenten bevoegd gezag voor bodemtaken. Dit betreft taken op het gebied van handhaving, vergunningverlening, juridische en beleidsmatige advisering.

Overig

Voor het overige heeft de OD NHN ter informatie een aantal ontwikkelingen benoemd waarvoor geen direct of eventueel gevolg is benoemd. Hierin wordt geen aanleiding gezien tot het geven van een zienswijze.

Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel

De OD NHN neemt deel aan dit programma zoals ingezet door het ministerie van I & W. Dit in opvolging van het in 2021 gepubliceerde onderzoek van de "commissie Van Aartsen".

Het programma richt zich op de aanbevelingen van deze commissie ter versterking van het VTH-stelsel. De OD NHN richt zich met deze deelname op scholing en opleiding van medewerkers voor de verbetering van de kwaliteit van de uitvoering op de VTH-taken.

Uitvoering Wet natuurbescherming "stikstof"

De OD NHN voert de vergunningverlening, toezicht en handhaving uit op het gebied van stikstof uit voor de provincie Noord-Holland Noord (bevoegd gezag). Daarnaast adviseert de OD NHN aan gemeenten, provincie en initiatiefnemers om de kans-rijkheid van bouwprojecten zoveel mogelijk te vergroten.

Extra taken onder de Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) zal naast inhoudelijke veranderingen ook een effect hebben op de manier waarop wordt gewerkt. De precieze impact van de Omgevingswet is afhankelijk van vele factoren. Feit is wel dat er goed samengewerkt zal moeten worden, waarbij de processen naadloos op elkaar moeten worden aangesloten, zodat aan (de korte) termijnen van vergunningverlening voldaan kan worden.

Geluid

Met de komst van de Ow zal ook het takenpakket van de gemeenten veranderen. Voor het onderdeel geluid betekent dit dat de rekensystematiek voor gezoneerde industrieterreinen verandert. Ook moeten er voor gemeentelijke wegen zogenaamde basisgeluidemissie's (BGE's) worden vastgesteld en moeten geluidsnormen in het Omgevingsplan worden opgenomen. Voor

Dijk en Waard zal deze verandering geen vergaande effecten hebben, omdat wij al een verplichting hebben om geluidsbelastingkaarten te maken en daarbij behorend beleid moeten vaststellen. De verkeerstellingen die voor deze activiteiten gebruikt worden, kunnen met wat aanpassingen ook voor BGE's gebruikt worden.

Bodem

De Ow maakt ook dat gemeenten verantwoordelijk worden voor de bodemtaken die nu door de provincie worden uitgevoerd. Het gaat om zowel toezicht als handhaving, vergunningverlening, juridische en beleidsmatige advisering. Veel van deze taken zijn zogenaamde basistaken. Dit betekent dat de uitvoering verplicht door de Omgevingsdienst verzorgd moet worden (wettelijk bepaald). Zoals het er nu naar uitziet, zal het Rijk geen geld beschikbaar stellen. Wel zal men monitoren hoe de uitvoeringspraktijk vordert en basis hiervan zal worden besloten of er alsnog een vorm van financiering moet worden toegepast. Met de OD NHN zal te zijner overleg worden gevoerd over de uitvoering van de hiervoor genoemde taken en daarmee samenhangende kosten.

Energie en Circulair

Het Klimaatakkoord en de doelstelling hieruit hebben ervoor gezorgd dat steeds meer duurzaamheidstaken bij de provincies en gemeenten zijn komen te liggen. Dit vraagt om intensieve inzet en brede samenwerking. De OD NHN ondersteunt de gemeenten hierin zoals bijvoorbeeld bij de totstandkoming van de Regionale Energiestrategie 2.0, het Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022 – 2025 en het Rijksprogramma 'Versnelling verduurzaming gebouwde omgeving'. De OD NHN levert inhoudelijke kennis en zorgt voor regionale lijn en deelt kennis waar nodig/noodzakelijk.

Beoogd effect

Het kenbaar maken van het gemeentelijke standpunt over de beleidsmatige en financiële kaders, zoals genoemd in de Kadernota 2024 van de OD NHN.

Kader

De wet gemeenschappelijke regelingen, de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regeling (FUGR) Voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling is artikel 41, derde en vierde lid van de Wet Arhi van toepassing.

Motivering per besluitpunt

1a. In te stemmen met de uitbreiding van de bestaande formatie met 3 FTE en daarbij behorende salariskosten voor de behandeling van verzoeken inzake de Wet open overheid, echter te verzoeken deze te monitoren en separaat te verantwoorden in de periodieke uitvoeringsrapportage(s) alsmede in de jaarstukken.

De OD NHN geeft aan dat er al geruime tijd een toename te zien is in het aantal en de omvang van af te handelen Woo-verzoeken (in gemeentelijke praktijk is dit ook zichtbaar). Hierdoor kan niet meer worden gegarandeerd dat deze verzoeken binnen de wettelijke termijnen en deskundig kunnen worden afgehandeld. Daarom wordt een structurele uitbreiding van de formatie met 3 FTE voorgesteld. Dit betreft 1,0 fte juristen en 2,0 fte administratieve ondersteuning.

Gelet op de motivering en achterliggende impactanalyse wordt de voorgestelde uitbreiding als aanvaardbaar gezien. Echter moet deze ontwikkeling blijvend worden gevolgd en separaat worden verantwoord. Hiermee kan inzicht worden verkregen in de ontwikkeling van deze taken en kunnen er indien nodig aangepaste afspraken worden gemaakt.

1b. niet in te stemmen met de voorgestelde jaarlijkse verhoging van €406.000,- voor de afhandeling van Woo-verzoeken en te verzoeken dit bedrag aan te passen naar het bedrag dat voor 3 FTE nodig is;

De OD NHN geeft aan dat er al geruime tijd een toename te zien is in het aantal en de omvang van af te handelen Woo-verzoeken (voorheen Wob-verzoeken). De OD NHN kan hierdoor niet meer garanderen dat de, maatschappelijk en bestuurlijk gevoelige, Woo-verzoeken binnen de wettelijke termijnen en deskundig worden afgehandeld. Als gevolg hiervan wordt een structurele verhoging van € 406.000, - voorgesteld. Dit betreft 1,0 fte juristen en 2,0 fte administratieve ondersteuning.

Ditzelfde voorstel stond al in de voorgaande Kadernota 2023. Het merendeel van de deelnemers, waaronder Dijk en Waard, heeft destijds in de zienswijzen aangegeven dat de noodzaak onvoldoende was onderbouwd en hier niet mee ingestemd. Dit onderwerp is dan ook niet doorgevoerd in de begroting 2023 van de OD NHN. De OD NHN heeft vorenstaande ter harte genomen en een cijfermatige weergave van de ontwikkeling van dit soort verzoek opgenomen. De weergave maakt deel uit van een door de OD NHN opgestelde impactanalyse welke in eerder stadium is voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst. De weergegeven toename is herkenbaar vanuit de gemeentelijke praktijk waarbij nog wordt opgemerkt dat gemeenten vanwege de invoering van de Woo compensatie ontvangen vanuit het Gemeentefonds. Gemeenschappelijke regelingen ontvangen deze compensatie niet. Gelet op de motivering en achterliggende impactanalyse wordt de voorgestelde uitbreiding van de formatie met 3 FTE als aanvaardbaar gezien. Echter de gevraagde bijdrage van € 406.000, - is niet in lijn met personele kosten die benodigd zijn voor 3 FTE. Daarom wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen waarbij wordt ingestemd met de uitbreiding van de formatie met 3 FTE, maar wordt gevraagd om de bijdrage aan te passen naar hetgeen daadwerkelijk nodig is. Voorts wordt voorgesteld bij de zienswijze te vragen om monitoring van deze ontwikkeling en een separate verantwoording in de periodieke uitvoeringsrapportages alsmede de jaarstukken (aantal verzoeken, complexiteit en inzet e.d.).

1c. niet in te stemmen met de voorgestelde indexatie(percentage) van 7,26% en te verzoeken het percentage dat door de Regietafel gecommuniceerd is (7,1%) aan te houden.

De OD NHN hanteert voor de indexatie van de bijdrage een gewogen gemiddelde van 7,26%. Dit is iets hoger dan het door de Regietafel in haar jaarlijkse advies over het te hanteren indexatiecijfer gecommuniceerde percentage van 7,1%. De berekening vindt altijd op basis van nacalculatie plaats. Daarom wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen waarbij wordt uitgegaan van de indexatie die door de Regietafel is gecommuniceerd. Dit draagt ook bij aan de eenduidige benadering van alle gemeenschappelijke regelingen.

Kanttekeningen en risico's

1. Algemeen Bestuur beslist over reactie op de zienswijzen

Vaststelling van de Kadernota 2023 van de OD NHN vindt plaats door het Algemeen Bestuur. Hierbij bestaat de mogelijkheid dat de voorgestelde zienswijze niet tot aanpassing van de kadernota leidt.

2. Risico op hogere kosten door extra bodemtaken

De provincie Noord-Holland heeft besloten om de uitvoering van de bodemtaken voor 2023 volledig te financieren. Dat is ook de reden waarom in de nog vast te stellen

uitvoeringsprogramma's 2023 van de deelnemende gemeenten de uitvoering van deze taken ontbreekt. Wel dient bij de vaststelling een voorbehoud te worden gemaakt dat vaststelling niet automatisch inhoudt dat wij akkoord gaan met de uitvoering en financiering 2024. Hierover zal eerst uitvoerig overleg moeten worden gevoerd om te komen tot inzichten, op basis waarvan een afweging gemaakt kan worden en vastgesteld kan worden door het college.

De OD NHN beschrijft dat de exacte financiële consequenties van de Omgevingswet nog niet duidelijk zijn. Om deze reden wordt een PM-post opgevoerd.

Alternatieven

Een alternatief is dat de raad geen zienswijze indient. De argumenten waarom wordt voorgesteld dat de raad toch een zienswijze indient, staan hierboven genoemd.

Samenwerking en participatie

Er heeft geen participatie en inspraak over dit voorstel plaatsgevonden.

Heeft het voorstel financiële gevolgen?

De toegepaste indexatie en de verhoging van de bijdrage vanwege de Woo-verzoeken past binnen de meerjarenbegroting en daarmee binnen het budget van Dijk en Waard.

Communicatie

Over dit raadsvoorstel en -besluit vindt geen actieve informatie plaats.

Uitvoering

De zienswijze wordt kenbaar gemaakt bij het dagelijks bestuur van OD NHN. Het Dagelijks Bestuur formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen en legt deze voor aan het Algemeen Bestuur. In deze vergadering wordt de kadernota definitief vastgesteld.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Aanbiedingsbrief Kadernota 2024 OD NHN getekend;
2. ODNHN Kadernota 2024 12122022 def met kenmerk;

Bijlagen ter informatie

1. Brochure Governance gemeenschappelijke regelingen NHN mei 2022 (collectief aangeboden);
2. Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen (collectief aangeboden);
3. Brief regietafel over aangepaste indexering (collectief aangeboden)

Onderwerp: Kadernota 2024 OD NHN
Zaaknummer: 0000483218

Raadsvergadering: *Invullen door de griffie*
Agendapunt: *Invullen door de griffie*

De raad van de gemeente Dijk en Waard;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b., de Governance gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland Noord en de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019).

besluit:

1. de volgende zienswijze af te geven ten aanzien van de kadernota 2024 van de OD NHN:
 - a. in te stemmen met de uitbreiding van de bestaande formatie met 3 FTE en daarbij behorende salariskosten voor de behandeling van verzoeken inzake de Wet open overheid, echter te verzoeken deze te monitoren en separaat te verantwoorden in de periodieke uitvoeringsrapportage(s) alsmede in de jaarstukken;
 - b. niet in te stemmen met de voorgestelde jaarlijkse verhoging van €406.000,- voor de afhandeling van Woo-verzoeken en te verzoeken dit bedrag aan te passen naar het bedrag dat voor 3 FTE nodig is;
 - c. niet in te stemmen met de voorgestelde indexatie(percentage) van 7,26% en te verzoeken het percentage dat door de Regietafel gecommuniceerd is (7,1%) aan te houden.
2. het college te verzoeken deze zienswijze aan het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord kenbaar te maken.

Vastgesteld in de openbare vergadering van *datum invullen door de griffie*

De griffier,

De voorzitter,